

Planet Pulp

17. årgang | Nr. 183 | januar '21

([http://www.planetpulp](http://www.planetpulp.dk)

Søg...



13. januar 2021

Tommy Prang Vonsyld (<http://www.planetpulp.dk/author/tommy/>)

Synes godt (

Greenland



Tekst

Print denne side

Send som email ([mailto:?](mailto:)

[subject=Planet%20Pulp%20%3A%20Greenland&body=Jeg%20anbefaler%20denne%20side%](mailto:subject=Planet%20Pulp%20%3A%20Greenland&body=Jeg%20 anbefaler%20denne%20side%20)

Film om asteroider, der hamrer ind i vores planet, har været en sub-genre til katastrofefilmen siden stumfilmen. Oftest er disse film af meget lav kvalitet. Men i 2020 kom der ud af det blå én, der overraskede positivt.



(http://www.planetpulp.dk/billeder/film/greenland/greenland_plakat_stor.jpg)COVID-19 var i 2020 årsag til en meget sparsom udgivelse på filmmarkedet, hvor mange premierefilm gentagne gange blev udskudt og/eller til sidst gik direkte til streaming.

Der har i denne mærkelige tid været en lille opblomstring af asteroide-genren, og umiddelbart kan det virke som en underlig timing midt under en global pandemi. Men det kan tænkes, at inspirationen er startet tilbage den 25. juli 2019, da en ca. 130 meter bred meteor passerede Jorden med 87.000 km/t i en afstand på kun 70.000 km.

Det er altså fem gange tættere på, end Månen befinder sig. Og asteroiden, der nu er døbt "2019 OK" blev først spottet af NASA dagen før passagen. Med andre ord kunne vi helt uforberedt være blevet ramt af et *blast* med en energi på 30 gange atombomben i Hiroshima.

Verdens undergang

Her i Danmark kan vi prale af, at den første asteroide-film, der er registreret, er dansk! Det er stumfilmen **Verdens undergang** fra 1916 af August Blom.

Den handler om en komet, der passerer meget tæt på Jordens atmosfære og er årsag til naturkatastrofer og panik og frygt i befolkningen. Filmen opstod sikkert som følge af Halleys komet, der havde passeret Jorden seks år tidligere, samt den utryghed, der prægede verden grundet Første Verdenskrig.

Verdens undergang kan ses gratis på **Filmstriben**, og jeg anbefaler da på det kraftigste (nærmest forlanger!), at alle får set dette enestående stykke kulturarv med revolutionerende og pionerende filmteknik.

Globe Busters

Asteroider kan formodentlig betegnes som en ur-angst i os mennesker. Men det er jo også et faktum, at i hvert fald én gang har et nedslag været årsag til udryddelse af stort set al organisk liv, da en asteroide for 65 millioner år siden slog ned ved Yucatan-halvøen og var årsag til, at dinoerne uddøde.

Der findes formodentlig over 100 film og TV-serier, der handler om asteroider, der truer vores eksistens, og for det meste er der tale om B-film af meget lav kvalitet.

De fleste er *low budget* sci-fi-film, hvor videnskabsmænd og militær er i et kapløb med tiden for at standse en kæmpe asteroide, en såkaldt "Globe Buster" eller "Planet Killer".

Men der kan også være en mere eksistentiel tilgang, som i Lars von Triers **Melancholia** (2011), eller en meteorit, der bringer noget grusomt med sig, som i **The Blob** (1958), Stephen Kings **The Lonesome Death of Jordy Verrill** fra **Creepshow** (1982) eller Netflix' **Annihilation** (2018). En meteor kan også bruges som et våben mod os, som af The Arachnids i Paul Verhoevens **Starship Troopers** (<http://www.planetpulp.dk/?p=190>) (1997).

Sean Connery – my forever man crush

Første gang jeg så en film om en meteor på vej mod Jorden var i hedengangne Kino Palæet i Randers i 1979. Det var **Meteor** med dejlige Sean Connery (RIP).

Det var midt under den kolde krig, og for at redde deres egen eksistens må USA og USSR vende deres atomvåben væk fra hinanden og op mod rummet for at standse meteoren Orpheus. Et dejligt, men naivt budskab om, at vi mennesker kan og burde leve i fred.

Næste gang der for alvor kommer asteroide-film i mit liv er i 1998. Og dette år kom der to af slagsen.

Deep Impact havde premiere 8. maj, og **Armageddon** havde premiere 1. juli. Filmhistorien er fuld af tilfælde, hvor to store film kommer ud samme år og tematisk omhandler det samme.

I **Deep Impact** er det kometen Wolf-Biederman, der er på vej. Steven Spielbergs nyetablerede selskab, DreamWorks, tog en meget realistisk tilgang til sådan en katastrofalt begivenhed og havde tæt samarbejde med rådgivere fra NASA.

Armageddon, derimod, var actioninstruktør Michael Bay, der havde fået fri snor, og som skabte et totalt *over the top* rumeventyr, helt uden fod i virkeligheden.

Bruce Willis og hans borebisser flyver ud i rummet og lander på asteroiden Dottie for at bore hul i den og placere atombomber. Budgettet for **Armageddon** var kolossalt, og det virkede! **Deep Impact** blev fejlet totalt af banen ved billetlugerne. Og indrømmet: Min favorit var og er **Armageddon** – en *guilty pleasure*, jeg holder meget af.

Ikke Roland Emmerich

Greenland kom som sagt lidt ud af det blå. I USA blev dens premiere gentagne gange udskudt, inden filmen til sidst endte på streaming-tjenesten STX Entertainment.

Men i enkelte lande fik den biografpremiere, herunder Danmark. Premiereren virkede (forståeligt nok) forhastet, og der var minimal markedsføring inden. Den generelle reaktion var, at det virkede absurd med en dræber-asteroide midt i en pandemi.

Men konceptet til filmen går som tidligere nævnt formodentlig tilbage til 2019. Filmens trailer solgte den meget skidt, da den gav det indtryk, at **Greenland** var endnu en Roland Emmerich-agtig katastrofefilm. Altså hjernedød action, fyldt med hjernedøde karakterer og plots, som f.eks. i film som **Godzilla** (1998), **The Day After Tomorrow** (2004) og **2012** (<http://www.planetpulp.dk/?p=39316>) (2009).

Instruktør og tidligere stuntman Ric Roman Waugh havde heller ikke just en imponerende filmografi. Hans CV tæller direkte til video/stream-film som **Felon** (2008) med Val Kilmer, **Snitch** (2013)

med The Rock, **Shot Caller** (2017) med vores egen Nikolaj Coster-Waldau og **Angel Has Fallen** (2019) med Gerard Butler, som han genforenes med i **Greenland**.

Men lad os sige det, som det er: **Greenland** er IKKE en Roland Emmerich-film. Der er tale om en positiv overraskelse, hvor en B-film instruktør i den grad *stepper op*.

En hemmelig bunker

Greenland handler om John A. Garrity (Gerard Butler), en dygtig ingeniør, der er separeret fra konen, Allison (Morena Baccarin). De forsøger at holde en venlig tone af hensyn til deres søn, 8-årige Nathan (Roger Dale Floyd).

Ved filmens start er den lille familie samlet til et arrangement med venner fra villakvarteret for sammen at se kometen Clarke passere Jorden. Men det, de ser, er en udslettelse af byen Tampa i Florida.

Clarke er splittet i adskillige fragmenter, som brager løs på Jorden, og en af de kæmpesten, der er på vej, er af en sådan størrelse, at den er en "Globe Buster".

NASA og videnskaben har vidst dette, men intet fortalt verden, for at undgå kaos. De har forberedt sig et stykke tid på verdens undergang, og i et forsøg på at redde menneskeheden har de i al hemmelighed forberedt en underjordisk bunker på Grønland, som skal modstå asteroide-sammenstødet og huse en skare af specielt udvalgte mennesker, som skal hjælpe med at bygge den udslettede jordklode op, når den engang i fremtiden bliver beboelig igen.

Som den dygtige ingeniør, han er, er John udvalgt. Sammen med sin kone og søn har John adgang til at blive fløjet til Grønland af store militærhelikoptere fra en Air Force Base. På køreturen til denne base kan de kun medbringe det absolut nødvendige og ellers efterlade alt.

Ubehageligt ægte

Fra start bliver man klar over, at **Greenland** er niveauet over andre film indenfor denne genre. Der er en tyk, trykket stemning, der gør seeren urolig helt til slutningen. Alt i filmen føles ubehageligt ægte.

Samfundenes øjeblikkelige kollaps, kaos og angst er fremstillet mere autentisk, end vi normalt ser. Familien Garrity kommer frem til luftbasen blot for at finde ud af, at deres søn ikke kan komme med, da han er diabetiker. Når den nye verden skal genopbygges, er der kun plads til fejlfrie, stærke individer.

Folk har hørt om denne exodus til Grønland og stormer basen. Familien bliver væk fra hinanden, og deres kamp for at nå frem til og genforenes på Allison's fars farm og deres efterfølgende kapløb om at nå til Grønland på alternativ vis, er noget af det mest nervepirrende.

Alle karakterer og deres reaktioner i filmen er realistiske; igen noget der hæver **Greenland** over andre lignende film.

Og det er stærkt set at følge verdens undergang fra en families synspunkt, meget som i Steven Spielbergs **War of the Worlds** (<http://www.planetpulp.dk/?p=1280>) (2005). Man kan hjerteskrærende sætte sig ind i, hvor grusomt det må være at skulle beskytte sit barn under sådanne omstændigheder.

Der er scener, der næsten får ens hjerte til at gå i stå, som da et desperat par bortfører Nathan fra Allison for at få fat i de forjættede armbånd, der giver dem adgang til helikopterne. Eller da John er i en "dræb eller bliv dræbt"-kamp mod ganske almindelige mennesker, som bare prøver at overleve for enhver pris.

Det er denne realisme i karaktererne og deres reaktioner, der især skal fremhæves. Der er super skuespilpræstationer af både hovedroller, biroller og statister og en imponerende præstation af Roger Dale Floyd som sønnen Nathan.

Meteorregn

Så til trods for det dystre tema – menneskets udslettelse – var **Greenland** en kærdkommen overraskelse i en sort COVID-19-tid.

Man bliver lige mindet om, at der er større trusler derude end virus. Og asteroider har stor interesse for filmskabere, ser det ud til.

I 2020 kom der et par yderligere asteroide-film, som godt nok er i den nævnte (meget) lave ende, bl.a. den canadiske TV-film **Collision Earth**, som man slukker for efter 15 minutter, og **Asteroid-a-Geddon** (seriøst ja!), som er endnu en *mockbuster* fra det uafhængige selskab The Asylum og med den fallerede Eric Roberts.

Og så var der IMAX-filmen **Asteroid Hunters**, en dokumentar om det arbejde, der laves for at studere asteroider, finde ud af hvor de kommer fra, og få dem spottet, og hvad der evt. kunne gøres, hvis vores planet var truet af sådan en.

NASA har måske forhøjet deres opmærksomhed, efter der de senere år har været flere asteroider i betragtelig størrelse, som ingen så, før de nærmest var passeret.

Endelig kan det nævnes, at Netflix har en mastodont af en film i produktion med titlen **Don't Look Up**. Om to astronomer, der desperat prøver at advare verden om, at en "Globe Buster" er på vej. Med et cast bestående af Leonardo DiCaprio, Jennifer Lawrence, Chris Evans, Meryl Streep, Cate Blanchett, Jonah Hill og mange flere! Forventet premiere sidst her i 2021.

Greenland er bestemt blandt de bedre indenfor asteroide-filmene, men min egen favorit er den, hvor meteoren IKKE rammer, men bare suser forbi, og dermed åbner muligheden for dinosaurerne at udvikle sig sammen med menneskene. Det er naturligvis Pixars geniale western **The Good Dinosaur** (2015).



Titel: Greenland

Instruktør: Ric Roman Waugh

Manuskript: Chris Sparling

Cast: Gerard Butler (John Garrity), Morena Baccarin (Allison Garrity), Roger Dale Floyd (Nathan Garrity), Scott Glen (Dale)
Foto: Dana Gonzales
Klip: Gabriel Fleming
Musik: David Buckley
Spilletid: 119 minutter
Aspect ratio: 2.39:1
Sprog: Engelsk
Produktionsland, år: USA/UK, 2020

Anmeldt i nr. 183 | 13/01/2021 (http://www.planetpulp.dk/?page_id=49888)

Stikord: Katastrofefilm (<http://www.planetpulp.dk/?p=35776>)



Tommy Prang Vonsyld (http://www.planetpulp.dk/?page_id=43281). Tommy voksede op i 1970'erne, og allerede som barn var film den store interesse. Der blev spenderet megen tid i biografens mørke (også forbudt for børn film!), samt foran TV med yndlingsserier som Månebase Alpha og McCloud, og han var ivrig samler af kulørte hæfter fra Marvel og DC Comics. Tommy har en merkantil uddannelse indenfor [...] (http://www.planetpulp.dk/?page_id=43281)

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive publiceret. Krævede felter er markeret med

Kommentar

Navn

E-mail

Websted

Skriv kommentar